

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 27 päivänä joulukuuta 2018

1209/2018

Valtioneuvoston asetus

vaarallisten aineiden kuljetuksesta ja tilapäisestä säilytyksestä satama-alueella annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti

muutetaan vaarallisten aineiden kuljetuksesta ja tilapäisestä säilytyksestä satama-alueella annetun valtioneuvoston asetuksen (251/2005) 8–10, 12, 13, 17, 19 ja 20 §, sellaisina kuin ne ovat, 8, 9 ja 13 § osaksi asetuksessa 173/2011, 10, 12, 17, 19 ja 20 § asetuksessa 173/2011, seuraavasti:

8 §

Turvallisuusselvitys

Satama-alueelle, jonka kautta kappaletavarana kuljetettavien vaarallisten aineiden määrä on vuodessa yli 10000 tonnia, on tehtävä turvallisuusselvitys. Liikenne- ja viestintävirasto voi edellyttää myös muilta satama-alueilta turvallisuusselvityksen tekemistä, jos siihen turvallisuuden varmistamiseksi ilmenee tarvetta.

Turvallisuusselvityksessä on osoitettava, että vaarallisten aineiden kuljetustoiminnasta ja tilapäisestä säilytyksestä aiheutuvat vaarat on tunnistettu ja että on ryhdytty tarpeellisiin toimenpiteisiin onnettomuuksien estämiseksi ja mahdollisten onnettomuuksien ihmisille ja ympäristölle aiheuttamien seurauksien rajoittamiseksi. Lisäksi turvallisuusselvityksessä on käytävä ilmi, miten vaarallisten aineiden kuljetusyksikköjen valvonta on järjestetty satama-alueella. Selvityksessä on otettava huomioon myös satama-alueella ja sen ulkopuolella esiintyvät muut vaarat ja mahdolliset haavoittuvat kohteet, kuten koulut, sairaalat ja pohjavesialueet. Selvityksestä on käytävä ilmi myös turvallisuusjohtamisjärjestelmän toimintaperiaatteet. Selvitykseen on liitettävä erillinen satama-alueen sisäinen pelastussuunnitelma.

Turvallisuusjohtamisjärjestelmässä on kuvattava satamanpitäjän ja toiminnanharjoittajien organisaatio, johto ja henkilöstö, joka osallistuu onnettomuusvaarojen hallintaan, henkilöstön tehtävät ja vastualueet sekä satamassa tapahtuva toiminnanohjaus. Lisäksi on varmistettava riittävä tiedonsiirto eri organisaatioiden välillä ja niiden sisällä. Järjestelmään on myös sisällytettävä kuvaus sisäisen pelastussuunnitelman mukaisesta toimintasuunnitelmasta ja harjoittelusta hätätilanteiden varalta.

9 §

Turvallisuusselvityksen hyväksyminen

Toiminnanharjoittajan on laadittava turvallisuusselvitys omalta osaltaan ja toimitettava se satamanpitäjälle. Satamanpitäjä voi edellyttää, että toiminnanharjoittajat laativat turvallisuusselvitykset tietyssä muodossa. Satamanpitäjän on koottava toiminnanharjoittajien turvallisuusselvitysten perusteella turvallisuusselvitys koko satama-alueelle ja huo-

lehdittävä siitä, että kuvatut toiminnot muodostavat toimivan kokonaisuuden koko satama-alueella. Satamanpitäjä voi tehdä yhtenäisen turvallisuusselvityksen koko satamalle, silloin kun satama muodostuu useammasta satama-alueesta.

Koko sataman tai satama-alueen turvallisuusselvitys liitteineen on toimitettava Liikenne- ja viestintävirastolle hyväksyttäväksi. Ennen turvallisuusselvityksen hyväksymistä Liikenne- ja viestintäviraston on varattava pelastusviranomaiselle, alueelliselle elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, aluehallintovirastolle sekä tarvittaessa muille viranomaisille mahdollisuus esittää mielipiteensä turvallisuusselvityksestä.

Liikenne- ja viestintäviraston on ilmoitettava satamanpitäjälle turvallisuusselvitystä koskevat johtopäätöksensä kohtuullisessa määräajassa. Satamanpitäjä ilmoittaa hyväksytystä turvallisuusselvityksestä toiminnanharjoittajalle. Hyväksytty koko satamaa tai satama-aluetta koskeva turvallisuusselvitys on oltava pelastusviranomaisen, alueellisen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen sekä aluehallintoviraston ja muiden viranomaisten saatavilla.

10 §

Turvallisuusselvityksen uusimisvelvoite

Satamanpitäjän on tarkastettava turvallisuusselvitys ja saatettava se ajan tasalle seuraavissa tapauksissa:

- 1) jos satama-alueen toiminnassa on tapahtunut suuronnettomuuksien vaaraa lisäävä muutos;
- 2) jos onnettomuus- tai vaaratilanteiden selvittelyssä on ilmennyt huomioon otettavia seikkoja; tai
- 3) Liikenne- ja viestintäviraston pyynnöstä, jos siihen turvallisuuden varmistamiseksi ilmenee tarvetta.

Toiminnanharjoittajan on ilmoitettava satamanpitäjälle, jos sen toiminnassa on tapahtunut 1 momentin 1 tai 2 kohdassa tarkoitettu muutos.

Turvallisuusselvitys on kuitenkin tarkastettava ja saatettava ajan tasalle vähintään joka viides vuosi 9 §:n mukaisesti. Tarkistuksessa on otettava huomioon satama-alueen ja pelastustoimen järjestelyissä tapahtuneet muutokset sekä tekninen kehitys onnettomuuksien torjunnassa.

12 §

Tarkastukset

Liikenne- ja viestintäviraston on tarkastettava järjestelmällisesti, että 8 §:n 1 momentissa tarkoitettu sataman toiminta vastaa turvallisuusselvityksessä kuvattua toimintaa. Ensimmäinen tarkastus on tehtävä viimeistään kahden vuoden kuluttua turvallisuusselvityksen hyväksymisestä ja sen jälkeen joka viides vuosi. Tarkastuksiin on kutsuttava ainakin pelastusviranomainen, alueellinen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus sekä aluehallintovirasto.

13 §

Vaarallista ainetta sisältävien lastinkuljetusyksikköjen sijoittelu satamassa

Vaarallisia aineita sisältäviä lastinkuljetusyksikköjä varten on osoitettava satama-alueella paikat ja alueet niin, että järjestelystä ei aiheudu haittaa ihmisille, ympäristölle ja omaisuudelle.

Paikat ja alueet on merkittävä selvästi tai muutoin varmistettava keskenään yhteensopimattomien lastinkuljetusyksiköiden erottelu ja pelastuspalvelun esteetön pääsy lastinkuljetusyksiköiden luokse. Sijoittelussa on otettava huomioon satama-alueen muu liikenne ja

pyrittävä siihen, että yksiköiden siirtely on mahdollisimman vähäistä. Vaarallisia aineita sisältäviä lastinkuljetusyksiköitä ei saa tilapäisen säilytyksen aikana pinota päällekkäin ilman pakottavaa tarvetta.

Jos vaarallisia aineita sisältäviä lastinkuljetusyksiköitä säilytetään tilapäisesti satama-alueella, Liikenne- ja viestintävirasto voi satamanpitäjän tai toiminnanharjoittajan esittämän turvallisuusselvityksen sisältämän vaarojen arvioinnin tai muun arvioinnin perusteella määrätä, miten satama-alue on varustettava lastivahinkojen varalta. Jos siihen ilmenee turvallisuuden vuoksi erityistä tarvetta, Liikenne- ja viestintävirasto voi määritellä kerralla tilapäisesti säilytettävien vaarallisten aineiden enimmäismäärän satama-alueella.

Vaarallisia aineita sisältävien kuljetusyksiköiden läheisyydessä tupakointi ja avotulen teko on kielletty.

17 §

Valvontaviranomaiset

Liikenne- ja viestintävirasto, poliisi, Tulli, Rajavartiolaitos ja aluehallintovirasto valvovat vaarallisten aineiden kuljetuksia, sisäisiä siirtoja ja tilapäistä säilytystä.

19 §

Onnettomuusraportti

Jos satamassa sattuu vaarallisen aineen kuljetuksessa, siirrossa tai tilapäisessä säilytyksessä ihmiselle, ympäristölle tai omaisuudelle vaaraa aiheuttava onnettomuus, on kuljetuksen suorittajan ja sisäisissä siirroissa tai tilapäisessä säilytyksessä lastista vastuussa olevan viipymättä laadittava onnettomuusraportti. Onnettomuusraportissa on käytävä ilmi ainakin seuraavat seikat:

- 1) kuvaus onnettomuudesta, olosuhteet sen tapahtuessa ja siitä mahdollisesti aiheutuneet vahingot;
- 2) onnettomuuspaikalla toteutetut torjuntatoimenpiteet;
- 3) toimenpiteet, joihin kuljetuksen suorittaja ja lastista vastuussa oleva ovat ryhtyneet tai ryhtyvät vastaavien onnettomuuksien estämiseksi.

Onnettomuusraportti on toimitettava Liikenne- ja viestintävirastolle ja satamanpitäjälle sekä pyydettyä muille valvontaviranomaisille, pelastusviranomaiselle sekä alueelliselle elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle. Jos kyseessä on radioaktiivisen aineen kuljetus, raportti on toimitettava myös Säteilyturvakeskukselle.

Liikenne- ja viestintävirastolla, satamanpitäjällä ja Säteilyturvakeskuksella on oikeus pyytää 1 momentissa tarkoitettua laajempaa lisäselvitystä, jos se katsotaan onnettomuuden laji ja laajuus huomioon ottaen tarpeelliseksi.

Onnettomuustutkinnasta säädetään erikseen. Vakavasta työtapaturmasta ilmoittamisesta työsuojeluviranomaiselle säädetään erikseen.

20 §

Poikkeukset

Liikenne- ja viestintävirasto voi hakemuksesta myöntää yksittäistapauksessa luvan poiketa tämän asetuksen säännöksistä, jos siihen on erityinen pakottava tarve taikka jos säännösten noudattaminen aiheuttaa kohtuuttomia kustannuksia tai huomattavaa haittaa. Poikkeuksen myöntäminen edellyttää lisäksi, että vaadittava turvallisuus voidaan saavuttaa muulla tavoin.

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2019.

1209/2018

Helsingissä 19 päivänä joulukuuta 2018

Liikenne- ja viestintäministeri Anne Berner

Lainsäädäntöjohtaja Silja Ruokola